

ב. ובהקדמים המבוואר בילקוטי תורה⁵ אודות שיטת המרגלים שלא רצו ליכנס לארץ ישראל - מפני שלא רצו להתחסן בעניין העולם כו'.⁶

וענין זה צריך להיות בהתאם למה שכותב בפשתות הכתובים, שהרי "אין מקרה יוצא מיידי פשוטו"⁷ שאמרו "אפס כי עז העם גוי והערים בצורות גוי"⁸, ולכן "לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו"⁹, "כביבול כלפי מעלה אמרו"¹⁰, שהוא וזה עניין של כפירה בה':

המרגלים טענו, שכיוון שארץ ישראל היא ארץ לא מלכים¹¹, ובכללות יותר - ארץ שבעה עממיין, שלכל אחד מהם יש סוג הנהגה בחים משלו, הנה כאשר צריך לכבותם, ולשנות את סדר החיים שהיא עד אז, ולקבוע סדר חיים של קדושה על-פי ממשלה התורה - אזי יש צורך בעניין של מלחמה.

ובענין המלחמה רואים שגם כאשר לפועל מנצחים בה, לא יתכן שלא יהיו אבדות, ובכחיה שהיא עניין של חסרון כו'.

ואפלו כאשר המלחמה היא באופן נסי, למעלה מדרך הטבע, כמו במלחמות מדין, שהיתה באופן "לא נפקד ממנו איש"¹² - גם אז צריך לבזבז זמן ומרץ כו', ובאותה שעה צריך לנתק את עצמו משאר העוניים.

כלומר: תכלית המלחמה היא אמונה בשבייל הנצחון, אבל המלחמה מצד עצמה היא בבחינת מלאכה שאינה צריכה לגופה.

וגם אחר-כך, כשהיכנסו כבר לארץ ישראל, אזי יצטרכו לעסוק בחרישה וזרעה וכל שאר העוניים הקשורים עם עבודת הארץ, ולא לאחרי משך זמן, אלא תיקףomid בכנסתם לארץ, כפי שכבר נאמר לפניו-זה:¹³ "כ כי תבואו אל הארץ גוי תזרע שדך גוי", וрок אחר-כך "שבת לה"; וכן על הקידימה, הנה גם בונגוע לכחות הזמן, הרי זה באופן שרוב הזמן - "שש שנים" - עוסקים ב"תזרע שדך", וрок מיעוט הזמן - "בשנה השביעית" - "שבת לה", ואז יכולם להתרשם לגמרי לענייני תורה ומצוות.

וכיוון שכן - טענו המרגלים - למה צריך להכנס לארץ ישראל? מוטב להשאר בדבר, שם אין עניין של מלחמה, שהרי עמוד הענן היה מפסיק בין בני ישראל לשאר העמים, וגם אין צורך להנתנק מעניini קדושה כדי להתחסן בעניין העולם, כיוון שישנו "לחם מן השמים"¹⁴, וממים מבארה של מרימות.

ועל זה מבואר בילקוטי תורה⁵, שהMarginim "טעו בזה טעות גדול", ושיטות היה היפך האמת; ואילו השיטה האמיתית היא שיטת משה רבינו, שادرבה - יש לירוד ולעסוק בעניין העולם, כדי לבורם ולזככם כו', שעיל-ידי-זה ממלאים את הכוונה העלונה.

ובכן: משה רבינו סמרק על המרגלים שידעו את אמיתת הכוונה, אבל לפועל נכשלו המרגלים בזה.

ולאחריו שסרו מהדרך האמיתית - הרי זה כמשל¹⁵ ההולך בדרך המלך, שכשהר סר ממנה אפילו חוט השערה בלבד, אזי ילך ויתרחק ממנה יותר ויותר, ועד שימצא את עצמו במעבה העיר, מקום החירות, שבן-אדם אינו יכול להיות שם; וכך היה אצל המרגלים, שלבסוף באו למועד ומצב של מרידה בה' (ולכן אמרו יהושע וככלב: "אך בה' אל תמוּדו"¹⁶).

ג. וההוראה מזה - שהרי התורה היא תורה חיים, שכל עניין התורה הם הוראה בחיו של כל איש ישראל, בכל זמן ובכל מקום:

(11) יהושע יב, כד. ברכות לב, א. סנהדרין קיא, סע"א. הובא

(5) ריש פרשנתנו.

(6) לשילמות העניין - ראה גם שיחת ש"פ קרח ס"ט (תורת בפירושי פרשנתנו יד, טז. ואתהנתן ג, כד. ברכה לג, יז. מנהם חנ"ג ע' 169 ואילך). ושם ג.

(12) מותה לא, מט.

(7) שבת סג, א. ושם ג.

(13) ר"פ בהר.

(8) שם, כה.

(14) בשלח ט, ד.

(9) שם, לא.

(15) ראה תורה מנחם חמ"ד ע' 84. ושם ג.

(16) פרשנתנו שם, ט.

(10) פירושי עה"פ.